

Inderøy kommune
– best i lag

Sakshaug barnehage

ÅRSPLAN

PROGRESJONSPLAN
OG KALENDER

2024 - 2025

Årfallv. 34, 7670 INDERØY

Tlf: 95942129

Barnehagens formål/ Årsplanen sin funksjon:

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Barnehagen utarbeider en årsplan som gjelder fra august 2024 til juli 2025. Årsplanen vil gi ansatte og foreldre en innsikt i viktige arbeidsoppgaver. Årsplanen er ett arbeidsredskap for oss som jobber i barnehagen og en informasjon til foreldrene og andre interessenter om hvordan vi jobber, verdier og holdninger vi legger vekt på og hvilket fokus vi skal ha. Denne finnes på innbyggerportalen til Inderøy kommune under Sakshaug barnehage og blir også lagt ut på MyKid. De som ønsker det, kan be om å få den i papirformat.

Barnehagen utarbeider i tillegg mer detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

«Æ sætt spor». Jeg går veien sammen med deg. Og vi setter spor. I motbakker og medstrøms går vi sammen. Når sola skinner og når vinden hylar står vi sammen. Når du vil stå alene heier jeg på deg. Når du faller, tar jeg deg imot. Jeg setter spor. Vi setter spor. Og i våre spor gror gleden. I våre spor gror mening. I våre spor er det vekst (Line Merete Eide).

Velkommen til Sakshaug barnehage

Sakshaug barnehage eies og drives av Inderøy kommune. Barnehagen ble bygget i 2006 og den ligger sentrumsnært med ett stort uteområde og flotte turmål til både sjø og skog. Vi har 5 avdelinger: Berget og Stranda for 3-5 åringer, Holmen for 2 åringer og Kongla for 1 åringene. Skjæret brukes av alle avdelinger. Dette kan variere noe fra år til år i forhold til antall søkere og alderssammensetning.

I år er det pr. d.d. 96 plasser i barnehagen og vi er 23 ansatte + vikarer. Vi har noen vikarer som har jobbet hos oss i flere år, mens noen vikarer er over kortere perioder. Vi er 11 fagarbeidere, 1 språkassistent, 6 pedagogiske ledere, 1 barnehagelærer, 1 spesialpedagog, 1 lærling og en styrer. I perioder har vi elever fra videregående skoler, studenter fra barnehagelærerutdanningen og elver på arbeidspraksispraksis.

Barnehagens ordinære åpningstid er mellom kl. 6.45 – 16.30. **Oversikt over ansatte – barnehageåret 2024/2025:**

Kongla: tlf.nr 46888319

Ida Sakshaug Kjeldaas	Pedagogisk leder 100 %
Nina Merethe Bakkan	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Heidi Andersen	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Björg Charlotte Aune	Barne- og ungdomsarbeider 100 %

Holmen: tlf.nr 46888348

Gunn Mari Heimveg	Pedagogisk leder 100 %
Ingrid Kvåle	Pedagogisk leder 40 %

Anders Rønning	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Hilde Brith Johnsen	Barne- og ungdomsarbeider 40 %
Donka Slålie	Barne- og ungdomsarbeider 100 %

Berget: tlf.nr 46887874

Susann Skjelstad Busch Bente Kristine Green vikar	Pedagogisk leder 100 %
Siri Møller	Pedagogisk leder 100 %
Mette Falmår	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Christina Rostad	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Mashair Mahmoud	Språkassistent 100 %
Vanja Iren Eliassen	Ekstra ressurs 100 %
Amina Samadi	Ekstra ressurs 100 %

Stranda: tlf.nr 46887082

Ann-Kristin Wolan	Pedagogisk leder 100 %
Brenda Sotomayor	Barnehagelærer 100 %
Monja Stubmo (permisjon fram til 7. mai 2025) Eirin Sagen vikar	Barne- og ungdomsarbeider 100 % Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Tove Nervik	Barne- og ungdomsarbeider 100 %
Fatin Babiker Yousef	Lærling 100%

Annet Personell:

Anne Brit Jegtvolden	Styrer 100% – tlf.nr 95942129
Annette Hustad Knutsen	Spesialpedagog
Kanjapat Prommachart	Renholder
Kjell Annar Vang	Vaktmester

Vikarer vi bruker pr. oktober 2024: Stig Fossum, Bente Green, Svitlana Voloshyna, Wenche Brustad, Ronja bakken, Dawla Mahmoud og Sandra Nyeng.

Danning gjennom omsorg, lek og læring:

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp». (Rammeplanen 2017).

Danning i Sakshaug barnehage:

- Danning handler om hvordan barnet utvikler seg og ser seg selv som en del av barnegruppa og barnehagen. Barnet blir kjent med seg selv som menneske og opplever seg som en viktig del av barnehagens samfunn.
- Gi barna meningsfulle opplevelser.
- Alle deltar i felleskapet, alle sin mening er viktig.
- Reflektere sammen med barna, utforske.
- Synliggjøre og fremheve mangfoldet vi har i barnehagen.

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.» (Rammeplanen 2017).

Omsorg i Sakshaug barnehage:

- Omsorgsfulle handlinger
- Omsorgsfulle blikk
- Være vennlig og trøste når det trengs
- Personal som følger med og er til stede
- Rutiner som tar vare på de grunnleggende behovene for søvn, mat og hvile

Lek i Sakshaug barnehage:

- Lek initiert av barn
- Lek initiert av personalet
- Personal som elsker å leke og tør la barna styre leken.

Spennende rom ute og inne som roper «kom og lek her»

- Tid til å la leken flyte
- Opplevelser som gir næring til lek
- Fortellinger, musikk, visuelle inspirasjoner i hverdagsliv og fest

- Regelleker som Rødt lys, ta den ring osv.

Læring i Sakshaug barnehage:

- Lek og læring henger sammen. Formell læring – når personalet planlegger tema og gjennomfører planlagte aktiviteter, uformell læring skjer hele tiden i hverdagsaktiviteter som for eksempel lek, påkledning og måltid.
- Engasjert personal som er lydhøre for barns nysgjerrighet og kreativitet.
- Fokus på rommet som den 3. pedagogen, tilby ett miljø som innbyr til forskning, undring og kreativitet.
- Utvide barns erfaringer – progresjon.
- Læring gjennom samhandling med andre og omgivelsene.
- Tilgjengelighet til bøker med ulike tema
- Deltar i bibliotekets bokpakke-prosjekt
- Organisering som legger vekt på nok tid til lærende prosesser
- Personal med interesse for og kunnskap om hvordan barn lærer

«Det man hører glemmer man, det man ser husker man, det man gjør forstår man» (Loriz Malaguzzi)

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for felleskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap»
(Rammeplanen 2017).

Vennskap og felleskap i Sakshaug barnehage:

- Vi jobber for at alle skal ha lyst og glede seg til å komme på barnehagen neste dag.
- Alle skal bli tatt på alvor og føle at de betyr noe.
- Nestekjærlighet, respekt, tilgivelse, likeverd og tilhørighet er viktig for at vi skal utvikle vennskap og felleskap i barnehagen.
- Fokus på rommet som den 3. pedagogen – Hvordan vi organiserer leker og aktiviteter har betydning for utvikling av felleskap og vennskap.
- Forebygge og stoppe mobbing, diskriminering, krenkelser og uheldige spillmønstre.
- Fokus på voksenrollen, vi er rollemodeller.
- Barna lærer å sette grenser for seg selv og respektere andres grenser og løse konflikter.

Barns medvirkning:

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov».

«Barna skal ikke overlates til ett ansvar de ikke er ruste til å ta» (Rammeplanen 2017).

Medvirkning i Sakshaug barnehage:

- Personal som er tilstedeværende, lytter og tar barn på alvor.
- Respekt for ulikheter.
- Hjelp barna til å mestre motgang, kjenne på og håndtere egne følelser.
- Alle skal føle at de betyr noe.
- Medvirkning er ikke det samme som å bestemme, men være med å påvirke og ytre ønsker.
- For de minste må vi se etter kroppsspråk og bekrefte barna ut ifra det.
- Barn skal ikke overlates til ett ansvar de ikke er rustet til å ha. Ett eksempel på det kan være at barna ikke alltid selv kan bestemme hva de vil ha på seg i uteleken. Det er personalet som må legge rammene for hva som er greit og ikke greit. Personalet kan bestemme at votter skal på, men barnet kan velge om de vil ha de røde eller de blå. Barnet skal kjenne at deres meninger blir hørt og at de blir tatt på alvor.
- Vi er en del av ett stort mangfold. Vår oppgave er å fremme demokrati og være i ett inkluderende fellesskap der alle får ytret seg, bli hørt og delta.
- Observasjon som utgangspunkt for medvirkning

Tilvenning og tilknytning:

Barnehagen samarbeider med foreldrene om å legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. I barnehagen er vi opptatt av at barnet gjennom positive samspillserfaringer med personalet opplever trygg tilknytning. Denne tilliten fører til at barnet opplever en grunnleggende trygghet, som igjen fører til at de etter hvert blir selvstendige og interessert i å lære.

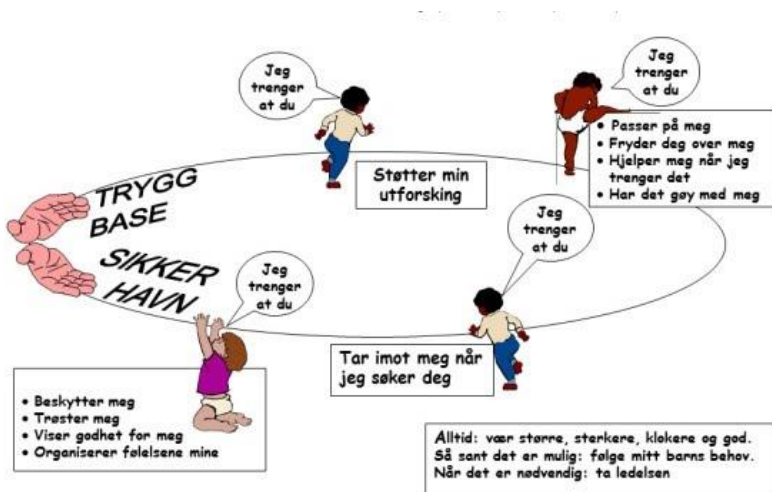
Noen barn trenger kort tid, andre barn trenger lengre tid i sitt første møte med barnehagen. Personalet vil i tett samarbeid med foreldrene gjøre avtaler fra dag til dag. Alle vil få tilbud om førstegangssamtale, raskt etter oppstart. Der skal vi gi gjensidig informasjon, avklare forventninger og bli bedre kjent med hverandre.

Barna skal bli trygge i forhold til personalet og barn på avdelingen (rom, utstyr, utelekeplassen, dagsrytmen og rutinene).

Foreldrene skal bli godt kjent med personalet og barnehagen og oppleve det som ett trygt sted å være for deres barn. Trygge foreldre gir trygge barn 😊.

Etter hvert som barnet har etablert en god kontakt med kontaktpersonen kan foreldrene gradvis trekke seg bort. Dette gjøres i nært samarbeid med foreldrene og avtales fra dag til dag.

I vår barnehage jobber vi etter prinsippene i trygghetssirkelen: (Cooper, Hoffmann, Marvin & Powell, 1999).

Trygghetssirkelen beskriver to aspekter av den voksnes omsorgsevne:

1. Å være en trygg base for barnets utforskning.
2. Å utgjøre en sikker havn som barnet kan vende tilbake til dersom det opplever trussel eller fare.

Trygghetssirkelen beskriver to aspekter av den voksnes omsorgsevne:

1. Å være en trygg base for barnets utforskning.
2. Å utgjøre en sikker havn som barnet kan vende tilbake til dersom det opplever trussel eller fare.

I begynnelsen ser vi at nærheten og tilgjengeligheten vi voksne kan gi barna er avgjørende for deres trivsel og velvære i barnehagen. Å skape en god relasjon mellom barnet og den voksne er den viktigste oppgaven vi har i barnehagen.

Foreldresamarbeid/ foreldrenes medvirkning:

Barnehagen vår skal være en god barnehage for barna og deres foreldre. Vi skal møte foreldrene med respekt, tillit og åpenhet. Foreldre skal være så trygge i Sakshaug barnehage at det er lett å ta kontakt med oss når de lurer på noe, ønsker noe forandret eller har noe på hjertet.

Vi samarbeid med foreldrene på flere arenaer:

- Daglig kontakt ved levering og henting
- 2 foreldremøter pr. år. (høst for alle foreldre og vår for nye foreldre)
- 2 foreldresamtaler pr. år eller flere ved behov.
- Skriftlige nyhetsbrev og annen informasjon.
- «den lille samtalen»- når barnehagepersonalet ønsker tilbakemelding eller vil høre foreldrenes synspunkt har vi lav terskel for å be om en eller flere ekstra foreldresamtaler.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole:

Vi har ett tett samarbeid med skolen når det gjelder overgangen fra barnehage til skole. Hver høst og hver vår møtes vi for å lage detaljerte halvårsplaner med datoer for skolebesøk, felles førskoletreff, foreldremøter og andre aktiviteter som har med førskolegruppa å gjøre. Denne planen er utarbeidet sammen med Sakshaug skole og de andre barnehagene i skolekretsen. I barnehagen har vi førskolegruppe tre ganger i uka, og den består av skolestarterne fra Stranda, 13 barn. Vi har også utarbeidet en overordnet plan for alle barnehagene og skolene i Inderøy.

Livsmestring:

Et av satsningsområdene i Inderøy kommune.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Vi legger derfor stor vekt på å tilrettelegge for at barna kan skape gode relasjoner som utgangspunkt for etablering av vennskap i barnehagen. Å ha venner er viktig for trivsel i barnehagen! Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barna trygghet og sosial tilknytning. Opplevelser sammen med andre barn kan være veien inn i nye vennskap. Små barn knytter vennskap, det er derfor viktig at vi i barnehagen legger opp til lek, læring og omsorg, fordi dette er arenaer hvor vennskapsbånd knyttes. Felles opplevelser både i smågrupper og i hele barnegruppa er med å skape gode relasjoner mellom barna, opprettholde vennskap og skape nye vennskap. De ansatte skal være opptatt av gode relasjoner som preges av anerkjennelse, respekt, omsorg og likeverd. I Sakshaug barnehage tenker vi at livsmestring også handler mye om hardføre barn, foreldre og personal. Vi må alle øve på å tåle motgang og legge bak oss at ikke alt blir som vi ønsker. Barn må noen ganger stå på egne krav, og noen ganger tåle at voksne setter grenser som de ikke liker.

Vi er opptatt av barnets stemme og vi har tatt i bruk barnesamtalen som et verktøy for å ivareta barnets medvirkning. Det vil først og fremst være førskolebarna som gjennomfører barnesamtaler. Foreldre vil få informasjon om barnesamtalen på forhånd og må godkjenne at det gjennomføres på sitt barn. Eksempel på spørsmål i barnesamtalen er:

- Hva liker du å gjøre i barnehagen?
- Hører de voksne på deg når du snakker?
- Er det noen du skulle ønske du kunne leke mer med?

Utviklingsarbeid:

Kompetanseløftet er en oppfølging av Meld.St.6 (2019-2024) Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Målet er at satsningen skal gi tilstrekkelig kompetanse tett på barna for å forebygge, fange opp og gi ett inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn med behov for særskilt tilrettelegging.

- Alle barn skal oppleve å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehagen.
- Alle barn skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel – uavhengig av sine forutsetninger.
- Barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre i laget rundt barnet og eleven må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap.
- Det pedagogiske tilbudet må tilpasses slik at alle får best mulig utgangspunkt for utvikling og læring.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOM) ble igangsatt i 2019. Det er en tilskuddsordning som skal legge til rette for et styrket samarbeid gjennom partnerskap mellom de ulike aktørene i barnehagesektoren, om å utvikle gode kompetansetiltak. Målet er å gi alle barn ett barnehage tilbud av høy kvalitet.

Sakshaug barnehage er tilknyttet Innherredsnettverket som samarbeider med Dronning Mauds Minne Høgskole. Hovedsatsningen for Innherredsnettverket i perioden 2023 – 2025 er INKLUDERING! Det skal svare opp på kompetanseløftets intensjon om ett tilpasset og inkluderende tilbud i barnehagen.

For oss betyr det at alle ansatte får delta på kompetanseutvikling og de pedagogiske lederne får veiledning i å drive utviklingsarbeid på sin avdeling.

I fjor høst startet vi opp nettverksamarbeid med Sandvollan barnehage. Målet vårt med nettverksarbeid er å dele kunnskap og erfaring som igjen kan føre til endret eller ny praksis og styrke kompetansen vår.

Vi har landet på å arbeide med robuste barn og foreldresamarbeid. Vi har hittil hatt møte med hele personalet fra Sakshaug og Sandvollan ett par ganger hvor vi har hatt gruppearbeid og felles refleksjoner rundt temaet. Det skal vi fortsette med også dette barnehageåret.

I september hadde vi foreldremøte for alle foreldre i Sakshaug barnehage hvor Birger Thurn-Paulsen holdt foredrag for oss om robuste barn, og ulike utfordringer som vi møter på i dagens samfunn.

På personalmøte i oktober skal Line Warholm være med oss digitalt, hun er psykologspesialist og skal ha ett innlegg for oss om robuste barn og foreldresamarbeid.

Vi har også jevnlig nettverksmøter hvor veiledere fra DMMH, ped.ledere fra hver barnehage og styrere er med.

Vennskap og fellesskap – inkludering

I rammeplanen står det:

«Barnehagen skal bidra til at **alle barn** føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet». (Rammeplan for barnehagen 2017).

Å føle at man faller utenfor eller ikke hører til er en veldig vond følelse for både barn og voksne. Trygghet og tilhørighet er en viktig del av grunnmuren i barnas utvikling.

Hvordan skal vi få til at alle føler seg inkludert? Det gjør vi ved at vi jobber med inkludering hele tiden.

Barna i barnehagen har ulike personligheter, ulike bakgrunner og ulike forutsetninger. Da kreves det at vi i barnehagen jobber med det som utgangspunkt.

Hvilke aktiviteter er det som fungerer best for den gjengen vi har i år? Hvilke turer skal vi gå på som kan inkludere alle? Hvordan organiserer vi oss fysisk slik at det blir best for alle?

Det handler ikke bare om de store aktivitetene, men også om de små møtene. Det er viktig å ta seg tid til å møte hvert enkelt barn ordentlig, da tar vi barnets plass i fellesskapet på alvor.

Inkludering handler også om å skape limet, det som får oss til å føle at vi hører sammen og det handler om å fange opp de som faller utenfor leken. Å bli utestengt fra lek kan gi barnet en følelse av å ikke høre til. Det fungerer sjeldent godt å gå inn som voksen og si at hos oss skal alle leke sammen. Man må da som voksen være kreativ og delta i barnets lek. Deltar vi voksne aktivt i leken, kan vi bidra til at flere barn får en følelse av å høre til.

Hvis vi velger å ta barn ut av lek, skal vi alltid spørre oss selv om dette er det beste for barnet. I noen tilfeller kan det være det, men hvis det barnet mister en viktig arena hvor det mister en del av fellesskapet, kan det gjøre vondt verre. Vår oppgave er å få barnet inkludert og skape en hverdag hvor barnet får mulighet til å delta.

Vi må spørre oss selv: Hvorfor fungerer ikke samlingsstunden for dette barnet. Kanskje hun/han trenger mer forutsigbarhet, sette seg ned før alle de andre kommer. Det krever at personalet må være kreative og finne løsninger og aktiviteter som fremmer at alle barn blir inkludert.

Dette barnehageåret arbeider hver avdeling med ett gjennomgående tema som innfallsvinkel til det overordnede temaet:

Stranda:

Vi jobber med å skape en fellesskapsfølelse og tilhørighet til barnehagen, vår avdeling Stranda og vår aldersgruppe. Spesielt viktig at alle førskolebarna føler seg som en enhet som er trygge på hverandre der vi kan bli sammen klare for 1 klasse.

Vi vil ha fokus på sosial kompetanse der vi er robuste, til å bli kjente med de andre barna de skal gå på skole sammen med. Å føle fellesskap til vår barnehage er med å gjøre at man føler seg inkludert. Vi skal ta barnas innspill på alvor og la barna medvirke.

For å jobbe med fellesskapsfølelsen ønsker vi å ta i rollelek som ligger nært drama faget. “Votten” er et Ukrainsk eventyr som omhandler inkludering. Vi tar utgangspunkt i dette eventyret og jobber med det gjennom barnehageåret. Det finnes flere versjoner av eventyret som kan være spennende å utforske. Kanskje kan vi leke eventyret i barnehagen eller på tur? Kanskje kan vi dramatisere eventyret for et publikum? Vi ser på det forskjellige dyrene og lærer om det. Veien blir til mens vi går, og vi tar tak i det barna er interesserte i.

Flere barn liker sangen “stopp ikke mobb”. Den har et flott budskap som passer godt med det vi står for. Derfor vil vi lære oss dette sangen og dansen som er til- “Ferdig snakka” fra NRK super sin satsning Bli med-sangen er også populær og med et bra budskap. Vi lærer sangen og kanskje vi får til noen dansetrinn.

Rollelek er viktig for 4 og 5 åringene, og vi setter fokus på at vi voksne deltar i leken slik at vi bygger relasjoner og kan veilede barna på sosial kompetanse. Det er viktig at vi voksen er påkoblet som ser hva som foregår i det forskjellige legekonsultasjoner. Hvor kan vi støtte? Se dem gode sosiale kompetansen barna allerede har. Kan vi veilede på et tidlig stadium for å unngå konflikter? Lar vi barna få prøve å løse sine konflikter selv? Her kreves det av dem voksne at vi er observante og sensitive.

Berget:

På Berget har vi sammen med barna bestemt oss for å jobbe rettet mot temaet “leik i lag”. Vi skal ha fokus på å leke sammen og at alle får være med i leken. Vi jobber med det barna er interessert i og det kan bli endringer på hva vi har fokus på etter hvert som ukene går.

Barna viser nå at de er veldig opptatt av eventyret om “Bukkene Bruse”, og leker mye med det både ute og inne i barnehagen. Vi skal etter hvert jobbe oss mer inn mot eventyret om Bukkene Bruse og bruke de forskjellige versjonene av dette eventyret i samling, leik og aktiviteter i barnehagen. Vi skal lese, dramatisere og leke med alle de forskjellige bøkene om Bukkene Bruse dette barnehageåret.

Sammen skal vi være kreative og lage ting på verkstedet som kan stilles ut på avdelinga og etter hvert sendes med hjem.

På avdelinga lekes det mye med duplo, kaplastaver og andre klosser for å bygge med. Her jobber vi mye med at vi kan bygge sammen både barn og voksne, dette syns barna er veldig stas.

På kjøkkenet er målet at barna skal delta i matlagingen, og at alle skal få smake på både råvarer og ferdig laget mat. Gjennom at de får være med på denne prosessen ønsker vi at barna skal få mer kjennskap til maten de spiser i barnehagen.

I uteleken skal de voksne leke sammen med barna, og samtidig prøve å fange opp de interessene barna har. Vi henger oss på når barna leker Bukkene Bruse i brua – de vil ofte at den voksne skal være trollet og barna syns det er veldig stas når den voksne er med.

Vi ser den store gleden barna får av at de voksne leker sammen med dem, og har troa på at dette er nøkkelen til inkludering. På Berget vil vi at alle skal få delta og alle skal få prøve. Alle barna skal få kjenne på at de tar del i det som jobbes med på avdelinga, og at vi sitter med et resultat som “vi” har laget sammen.

Holmen:

På Holmen har vi valgt temaet dyr i tilknytning til hovedtemaet. Dette baseres på de observasjonene vi har gjort i forbindelse med barns interesser. Det har oppstått masse god lek med dyr på Holmen siden oppstart, derfor vil dette falle naturlig.

Vi ønsker å vekke barns nysgjerrighet rundt temaet gjennom å gå på tur i mindre grupper, utforske og oppdage ulike smådyr. Det kan være edderkopper, maur, snegle og frosk. Kanskje kan revespor, fuglesang og ekornmat fenge oppmerksomheten? Igjennom samlingsstund og ellers i løpet av dagen lærer vi oss mer om ku, hane, gris og sau ved hjelp av sang og musikk.

De opplevelsene barna får med seg ved å gå på tur, tar vi med oss inn på verkstedet for å forske enda mer på. Ved hjelp av blant annet modell leire, maleaktiviteter og naturmaterialer vil vi danne oss en bredere forståelse rundt dyrene. Her er det barnas drivkraft med støtte fra personalet som bestemmer hvor veien går. Det viktigste med disse aktivitetene er de erfaringene barna får ved å samle seg rundt en felles aktivitet med et felles fokus. Det kaller vi den 3.pedagogen.

Rammeplanen sier at barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap som også nevnt tidligere (Rammeplanen 2017, s. 23). For å oppnå dette målet tenker vi å ha fokus på de skapende prosessene. Når barna opplever at de får studere og forske på sin egen måte i støtte fra personalet og sammen med andre barn, vil de gjerne oppleve mestring, trivsel og det å være i et positivt samspill med andre. Dette er verdier som er med på å styrke gamle, og skape nye vennskap. Da vil det ikke nødvendigvis være et ferdig produkt hver gang. Undring og utforskning sammen synes vi også er en fin måte å inkludere hverandre på, som skaper et positivt fellesskap.

Temaet vil bli delt inn i ulike puljer igjennom året hvor vi fokuserer og forsker på noen bestemte dyr. I løpet av høsten har vi bestemt oss for å se nærmere på insekter og smådyr, igjennom vinteren kommer vi inn på litt større dyr som ferdes i naturen på vinters tid. Når våren kommer vil fugler være tema, og mot sommeren ser vi nærmere på jungeldyr.

Kongla:

På Kongla skal vi i år ha “vann” som tema. Vi skal jobbe med hvordan vi med dette temaet kan få til vennskap og felleskap- inkludering i barnegruppa. Vi har valgt “vann” fordi vann er et materiale som interesserer barna på avdelingen. Personalet på Kongla har stilt seg selv en rekke spørsmål om sin egen praksis og det kommer vi til å gjøre mange ganger underveis i arbeidet med temaet vann:

Hvordan invitere vi ei gruppe med barn inn i vannleik?

Hvordan lager vi et vannleikmiljø spennende for barna?

Hvilke materialer tilbyr vi?

Hvilke materialer kan vi tilføre?

Hva tilbyr vi ute? Hva tilbyr vi inne?

Hva ser barna våre på?

Hvordan vises det på avdelinga at vi har valgt temaet vann?

Vi ser at når vi har noe spennende å tilby barna så varer samleiken mye lengre, og ettåringene oppdager felleskap og samhold. I Rammeplan for barnehagen står det: *Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner (Rammeplanen s. 23).*

Vi ser at når personalet er påkoblet, har fokus og er med i leiken, så blir kvaliteten på samleiken god. Tilstedeværende voksne er helt avgjørende for å få til dette uansett alder og utvikling- men spesielt hos barn i ett – to-årsalderen som holder på å oppdage samleik. Når vi skal jobbe med årets tema på Kongla kommer vi til å velge litteratur og musikk som handler om vann. Vi skal jobbe med vann i ulike former både ute og inne. Vi skal undre oss sammen med barna og vi kommer til å gjenta aktivitetene vi skal gjennomføre flere ganger i løpet av året.

Bærekraftig utvikling

I Sakshaug barnehage har vi fokus på miljø og bærekraftighet gjennom å ta barna med på aktiviteter som gir dem forståelse av hvor maten kommer fra og hvordan den blir tilberedt. De er med på hele prosessen fra «jord til bord». Vi er opptatt av at barna får naturopplevelser gjennom å oppsøke ulike elementer i naturen (skog, jord, luft og vann). Barna skal føle tilhørighet til naturen og bli kjent med naturens mangfold. Dette gjør vi gjennom å bruke nærområdet vårt hvor vi er så heldige å ha alle disse elementene tilgjengelige. Vi er opptatt av at barna skal gjøre seg gode erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Vi bidrar til at barna skal føle tilhørighet til naturen gjennom aktiv bruk av den.

Vi har fokus på søppelsortering og gjenbruk av materialer. Skapende prosesser med gjenbruksmaterialer er spennende og utvikler kreativiteten.

Digital praksis:

Digitalt verktøy skal inngå som en naturlig del av det pedagogiske miljøet. Barnas nysgjerrighet danner grunnlaget for videre lek, informasjonssøk og produksjon. Vi bruker kamera, PC og nettbrett. Vårt mål er at vi etter hvert skal ha en bevisst bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet, både i hverdagsaktiviteter og prosjektarbeid. Vi holder oss oppdatert på anbefalinger fra blant annet utdanningsdirektoratet rundt barn og digitale verktøy. De anbefaler null timer skjermbruk til barn under to år.

Personalet er gode rollemodeller, utøver digital dømmekraft, og har et bevisst forhold til opphavsrett. Personalet har ikke minst en viktig oppgave med å ivareta barnas personvern.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon:

I rammeplanen står det at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.

Planlegging er viktig for å synliggjøre våre tanker og hvordan vi tenker langsiktig og systematisk. Progresjon for enkeltbarnet og barnegruppen skal være en del av planleggingen.

Barnehagen utarbeider en årsplan. Vi lager også nyhetsbrev som er ment som en kortere informasjon i forhold til hva vi har gjort og tanker vi har framover. Nyhetsbrevet kommer ut ca. 4 – 5 ganger i året og skrives av pedagogisk leder på avdelingen.

Vurdering av det pedagogiske arbeidet skal gjøres jevnlig for å sikre at tilbudet barna får er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurdering skjer kontinuerlig i personalmøter, ped. ledermøter, foreldremøter, medarbeidersamtaler, avdelingsmøter, møter i samarbeidsutvalget (SU), brukerundersøkelser og i det daglige.

Dokumentasjon av arbeidet skal synliggjøre det vi er opptatt av, hva vi lærer og gjør i barnehagen. Dokumentasjonen skal si noe om hvordan vi oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. Årsplanene og nyhetsbrevene er eksempel på dokumentasjon. Vi dokumenterer også mye ved hjelp av bilder.

Fagområdene/progresjonsplan

Fagområdene/progresjon:

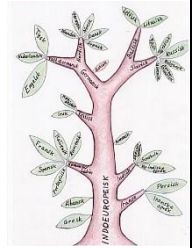
Videre får du barnehagens tanker om hvordan de ulike fagområdene blir presentert for barna ut ifra alder. Dette er en progresjonsplan som betyr at aktiviteter som står under 1-2 år også gjøres videre med 3-4 åringen og 5-6 åringen.

Hva vi som personal i Sakshaug barnehage legger til rette for, hvilke aktiviteter og hvordan vi gjør det er forsøkt beskrevet her. Dette vil være med å synliggjøre progresjonen fra de aller yngste og til de eldste i barnehagen. Verdiene som ligger bakenfor, er beskrevet i rammeplanen for barnehager og er vårt styringsdokument. Disse verdiene er en del av arbeidet med fagområdene. I dette skjemaet vil metodene fremheves. Barnehagepersonalet er kontinuerlig i prosess rundt valg av metoder som fremmer de verdiene vi er forpliktet til å fremme. Dette foregår via utviklingsarbeid, refleksjoner og tilbakemeldinger.

Kommunikasjon, språk og tekst

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.
- Vi bruker ASK (Alternativ supplerende kommunikasjon) som støtte i barns språkutvikling.

1 -2 år	3 -4 år	5 – 6 år
<p>De yngste barna i barnehagen møter personal som i nært samarbeid med foreldrene lærer seg å forstå barnets unike måte å uttrykke seg på.</p> <p>Barn vil kommunisere med voksne og gjør det ulikt.</p> <p>Faste grupper, fast tilknytningsperson, tid med barnet og oppmerksomme barnehageansatte som stadig drøfter sine tolkninger av barnets intensjon sikrer at barnets behov og unike væremåte blir sett og forstått.</p> <p>Fra første stund bruker personalet både ord og bilder sammen med et bevisst kroppsspråk i sin kommunikasjon med barna.</p> <p>Bilde- og pekebøker, sang, rim og regler brukes hver dag.</p> <p>Vi bruker bilder (ASK) som støtte i kommunikasjonen.</p> <p><i>ASK: Alternativ og supplerende kommunikasjon.</i></p>	 <p>Barna møter personal som leker med språket med rim, regler og sanger.</p> <p>Vi snakker sammen om fortid, nåtid og framtid.</p> <p>Vi lytter til hverandre.</p> <p>Vi leser bøker sammen.</p> <p>Har bokposer fra biblioteket som barna kan låne med seg hjem.</p>	<p>Skolestartere</p> <p>Barna møter personal som leser bøker for dem. Barna introduseres for fortsettelsesbøker og bøker uten bilder. Vi forteller hverandre historier og hendelser. Barna får hjelp til å finne egne strategier for å løse konflikter og sette grenser for seg selv. Barna øver på å ta imot og utføre ulike typer beskjeder.</p> <p>Får tilbud om å låne med seg lese bag fra biblioteket.</p> <p>Oppfordres til å bruke språket aktivt.</p>

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- Opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser
- Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.

1 -2 år	3 -4 år	5 – 6 år
<p>Vi er ute i all slags vær. Barna får erfaringer som stimulerer vestibulærsansen (bevegelsessansen) og møter ulike underlag; ute/inne, høyt/lavt, inni/utenfor.</p> <p>Vi inspirerer til bevegelse gjennom sang, bevegelseslek, spill og musikk.</p> <p>Barna spiser selv, øver på å kle på og av selv, og de får muligheten til å velge aktiviteter, og leker sammen.</p> <p>Vi fokuserer på ren mat og barna får delta i matlaging.</p> <p>Vi går turer i skogen og nærmiljøet.</p>	<p>Vi legger til rette for å bruke kroppen aktivt både inne og ute slik at barnet kan oppleve følelsen og gleden ved mestring.</p> <p>Vi går turer i skogen og nærmiljøet.</p> <p>Vi har uteleker og lekeapparater som stimulerer balansen og utfordrer grovmotorikken generelt.</p> <p>Barna får tilbud om et godt tilbud av finmotoriske aktiviteter som klippe, lime, perle, modellere, LEGO, bake, kutte grønnsaker/frukt, smøre mat.</p> <p>Vi fokuserer på god håndhygiene i forbindelse med måltider og dobesøk.</p> <p>Barna får øve på å kle seg selv og henge opp, og rydde på plass klærne sine.</p>	<p>Barna utfordres på lengre turer som krever større utholdenhet og som gir større motoriske utfordringer. Barna får i større grad ta ansvar for påkledning, oppfordres til å finne fram klær selv, og kle på det de trenger etter værforholdene. Barna får mer ansvar, får oppgaver og hjelper til med praktiske gjøremål. Barna oppmuntres til å klare seg selv under dobesøk, inkludert å tørke seg selv.</p> <p>Vi har samlingsstunder med fokus på «meg selv» og «min kropp». Barna rydder etter seg selv når måltidet er over, og hjelper av og til med å sette inn i oppvaskmaskinen.</p> <p>Vi har mat-grupper, hvor barnet er med å tilberede mat og dekke bord.</p> <p>Voksne oppfordrer barnet til å smake på ulik mat.</p>

Vi fokuserer på god håndhygiene i forbindelse med måltider og dobesøk.

Barna krabber, reiser seg, går og løper opp og ned små og store bakker.

Barnet faller/reiser seg, klatrer og balanserer.

Personalet motiverer til å la barna prøve selv.

Barna øver på å spise og drikke selv, drikke av vanlig kopp og spise med skje og gaffel. De får øving i å plukke matbiter med pinsettgrep.

Vi serverer ulike typer pålegg på brødskiva, oppmuntrer dem til å smake nye smaker ved å servere gang på gang. I barnehagen serverer vi også varmmat. Det kan være havregrøt, fisk, kylling, kjøtt og ulike grønnsaker og lignende.

Barna blir kjent med å være sulten/mett, tørst/utørst, trøtt/uthvilt.

Vi har gode rutiner for håndhygiene, bleieskift og toalettbesøk.

Personalet anerkjenner og setter ord på barnas ulike følelser. Barna får utforske egne og andres grenser med nærværende, veiledende, varme og tydelige voksne.

Barna smører mat selv.

Barna får erfaringer med naturen og blir kjent med nærmiljøet gjennom faste tur-dager.

Barna lærer om kroppen, og at den er privat.

Barna får anledning, og oppfordres til å kjenne etter kroppens behov.

Hvile og ro hvis behov. Vannflasker er alltid tilgjengelig for barna.

Kunst, kultur og kreativitet

- Barna har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne
- Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre
- Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
- Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

1 -2 år	3 -4 år	5 – 6 år
<p>Personalet som legger til rette for at barnet får oppleve ulike materialer gjennom sansene sine.</p> <p>Barna får tilgang til gjenbruksmaterialer, naturmaterialer, maling og fargeblyanter for utforskning og skapende aktivitet.</p> <p>Barna møter sang, musikk og dans i planlagte og spontane samlinger i barnehagen.</p> <p>De får mulighet for estetisk opplevelse gjennom sansene; se, ta, smake og lukte på, lytte til, bevege seg til. Barna får delta på fellesarrangementer i barnehagen når de er klar for det, og har fått dekt grunnleggende behov som trygghet, hvile og mat.</p> <p>Barna får kunstopplevelser gjennom tilbud som er tilgjengelig lokalt, og som vi har mulighet til å delta på.</p> <p>Vi får invitasjoner og blir underholdt av stor-barns avdelingene ut fra ulike tema og fokus de har.</p>	<p>Personalet legger til rette for at barnet blir kjent med farger.</p> <p>Vi har prosjektarbeider tilpasset barnets modenhet og alder.</p> <p>Barna har tilgang til verkstedet og får muligheten til å utforske sin kreativitet gjennom ulike materialer.</p>	<p>Barna møter personal som legger til rette for at barnet får videreutvikle og fordype seg i ulike teknikker og uttrykksformer.</p> <p>Barna får eksperimentere og finne sine egne uttrykk.</p> <p>Vi har prosjektarbeider tilpasset barnas modenhet og alder.</p>

Natur, miljø og teknologi

- Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt
- Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- Får kunnskap om dyr og dyreliv
- Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- Får kjennskap til menneskets livssyklus.

1 -2 år	3 -4 år	5 – 6 år
<p>Vi er ute i all slags vær, hele året og får erfaringer med vann, snø is, sand, vind, regn og sol.</p> <p>Når barna er klare for det oppsøker vi for eksempel Kjærlighetsstien og Røsethavna for å få andre naturopplevelser og erfaringer enn i barnehagen.</p> <p>Opplevelse gjennom sansene, respekt og undring for alt liv i naturen er sentralt.</p> <p>Personalet er rollemodeller når det gjelder bærekraft og viser bevissthet bl.a. når det gjelder håndtering av søppel. Personalet viser bærekraft og respekt for natur og liv gjennom ord og handling.</p> <p>Barna får erfaring med konstruksjonslek med bl.a. klosser og sand.</p>	<p>Vi sorterer avfall, og går til miljøstasjonen med avfallet.</p> <p>Barna får oppleve ulike naturfenomener, som dyrespor, insekter, vekster og dyreluder m.m.</p> <p>Vi lager ulik kunst av naturmateriale.</p> <p>Vi sår urter og solsikker, og følger veksten til plantene.</p> <p>Konstruksjonsleker er tilgjengelig.</p> <p>Vi bruker tuområdene rundt oss. Røsethavna, gammelgården og trimtrappa/ute på skolen.</p>	<p>Personalet tar utgangspunkt i barnets nysgjerrighet når de tilrettelegger aktiviteter. Barna får eksperimentere med fysikkforsøk.</p> <p>Vi gir barna kjennskap til foto, printer, prosjektor, pc og Ipad.</p> <p>Vi sorterer avfall.</p> <p>Vi reparerer ødelagte leker.</p> <p>Barna får oppleve naturen med fokus på alle årstider.</p> <p>Barna får være med på matlaging fra «jord til bord».</p>

Antall, rom og form

- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.
- Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.
- Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.
- Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.

1 - 2 år	3 - 4 år	5 - 6 år
<p>Barna møter personal som legger til rette for lek med putte/stablebokser, puslespill og byggeklosser.</p> <p>Personalet legger til rette for utforskning; stable høyt, legge bortover. Vi rekketeller sammen med barnet 1,2,3.</p> <p>Barna får erfaringer med mengde, størrelse og romfølelse: mye/lite, fullt/tomt, stor/liten, over/under, inni/utenfor, tung/lett.</p> <p>Barna får erfaringer med tyngdekraft gjennom ulike aktiviteter, trille ball i rør, slippe ned gjenstander, tømme vann.</p>	<p>Barna møter personal som har fokus på preposisjoner i hverdagssituasjoner. Vi øver på å telle tallene fra 1-20. Vi bruker samlingsstund til å snakke om ulikheter, størrelse og antall.</p> <p>Vi gjør konstruksjonsleker, som LEGO og spill og klosser tilgjengelig.</p> <p>Barna blir kjent med tid, eks vente på tur, snakke om hva vi har gjort, og hva vi skal, og introdusere ukedagene.</p> <p>Vi teller tallerkener, bestikk og kopper når vi dekker tralla til lunsj.</p> <p>Barna lager hinderløyper både ute og inne.</p> <p>Barna møter ulike symboler, tall og geometriske former i spill og i miljøet rundt seg.</p>	<p>Barna møter personal som gir barna erfaringer med ulike mål som høyde, lengde, vekt, volum og temperatur.</p>

Etikk, religion og filosofi

- Får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- Får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- Får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

1 -2 år	3 -4 år	5 - 6 år
<p>Barna møter personal som har en anerkjennende væremåte, som er varme og tydelige. Det er ok å være, tenke og like forskjellig.</p> <p>Barna opplever glede, forventning, frustrasjon, motstand og mestring gjennom lek og samvær.</p> <p>Barna oppdager sin egen og andres vilje og utvikler sin egen vilje i møte med andre. De får hjelp med selvregulering. Vi bekrefter og setter ord på egne følelser, og vi hjelper barna med å sette ord på sine egne følelser.</p> <p>Barna får erfaringer med forskjellige kulturer gjennom det språklige og kulturelle mangfoldet i barnehagen.</p> <p>Barna får hjelp til å utvikle empati gjennom bevisst personal som er gode rollemodeller.</p>	<p>Barna møter personal som er bevisst sin betydning som forbilde og som opptre slik at barnet får støtte i egen identitet og respekt for hverandre. Vi snakker om egne og andres følelser og oppfordrer barnet til å gjøre det samme. Vi jobber med konflikthåndtering og vi formidler til barna hva som er rett og galt i ulike situasjoner. Barnet blir tatt på alvor når de stiller filosofiske spørsmål og vi lytter til barnets funderinger med et åpent sinn. Vi gir rom for å gjøre egne erfaringer og ta ansvar for egne handlinger uten bedømmelse fra de voksne. Vi er alle ulike og vi viser aksept for det gjennom ord og handling.</p> <p>Barna får kjennskap til ulike tradisjoner og høytider som er representert i barnehagen. Vi markerer høytider som jul, samefolkets dag, påske og 17.mai.</p>	<p>Barna møter personal som jobber med gruppedynamikk og veileder barna i å kunne sette seg inn i andres perspektiv, slik at de selv kan ta gode valg og skape gode relasjoner til andre. Barna viser toleranse og interesse for hverandres kulturelle bakgrunn, og får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike høytider.</p> <p>Vi samtaler om likeverd og rettferdighet, og vi aksepterer at vi er forskjellige. Barn og voksne undrer seg og filosoferer sammen om ulike fenomener.</p> <p>Gjennom markeringer av ulike religiøse og kulturelle høytider får barna kjennskap til andre religioner, som er representert i barnehagen.</p>

Nærmiljø og samfunn

- Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- Erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.
- Blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.
- Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.
- Blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur.
- Får kjennskap til nasjonale minoriteter.

1 -2 år	3 -4 år	5 – 6 år
<p>Barna møter personal som er nærværende når de utforsker uteområdet i barnehagen. Vi går turer sammen og gjør oss kjent i nærområdet vårt som for eksempel Kjærlighetsstien, skolen, gartneriet osv.</p> <p>Ulike familieformer, levesett og tradisjoner blir møtt med respekt uansett etnisitet, seksuell legning og religion. Alle familier skal føle seg sett og hørt i Sakshaug barnehage.</p> <p>Personalet blir kjent med de ulike familiene som starter i barnehagen vår. Vi viser interesse ved å snakke sammen, være sammen og etablere trygge relasjoner.</p> <p>Vi markerer samenes nasjonaldag.</p>	<p>Barna møter personal som viser dem at de er verdifulle og viktige for fellesskapet. Vi deltar i lokalsamfunnet.</p> <p>Vi er en Livsgledebarnehage som går på livsgledebesøk på inderøyheimen.</p> <p>Vi jobber med gruppetilhørighet og godt sosialt samspill gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.</p> <p>Barna får ta egne valg.</p> <p>Får kjennskap til samisk kultur.</p> <p>Får kjennskap til andre minoriteter og kulturer.</p>	<p>Barna møter personal som er opptatt av at vi alle er en del av et felleskap. Vi tar egne valg og øver på å forstå og godta konsekvensene av et valg. Vi jobber med å få kunnskap om planter og vekster i vårt eget nærmiljø. Vi snakker om hva det betyr å bestemme i barnehagen, på skolen, hjemme og på stortinget. Vi jobber med å ferdes trygt i trafikken ved å bruke hørsel og syn.</p> <p>Begynnende kjennskap til menneskerettighetene og barnekonvensjonen.</p>

KALENDER BARNEHAGEÅRET 2024/2025

Oversikt over viktige datoer, aktiviteter og kulturbegivenheter dette året.

August	Planleggingsdag 5. august Oppstart nytt barnehageår 6. august Tilvenning Brannøvelser – avdelingsvis Oppstartsamtaler
September	Tilvenning Foreldremøte 23. september med temaet robuste barn Vennskapsuke uke 36 Brannvernuke uke 38
Oktober	Foreldresamtaler Årsplan ferdigstilles Barnesamtaler med 5- åringene FN-dagen markeres
November	Foreldresamtaler Planleggingsdag 27. november
Desember	Juleforberedelser
Januar	Planleggingsdag 2. januar Brannøvelser – avdelingsvis
februar	Karneval Ski/akedag (hvis vi har snø) Markere Samefolkets dag 6. februar – jobbe med samisk kultur uke 5
Mars	Planleggingsdag 21. mars Foreldresamtaler Opptak Markere barnehagedagen 11. mars – «La leken leve»
April	Foreldresamtaler Opptak Overgang til ny avdeling – bli kjent på avdelingen
Mai	Planleggingsdag 30. mai . 17. mai forberedelser. Overgang til ny avdeling- bli kjent på avdelingen. Uke 19 – info til foreldre om overgang til ny avdeling. Vernerunde. Avdelingsvis evaluering av mål i årsplanen. Barnesamtale med seks-åringene. Seks-åringen – bli godt kjent på skolen.
Juni	Overgang til ny avdeling – bli kjent. Museumsuke for skolestarterne. Avslutning for skolestartere. Foreldremøte for nye foreldre. Besøk av nye barn som starter i august. Velkomstbrev til nye barn/foreldre sendes ut. Overgangs –samtaler ny avdeling. Seks-åringen – bli godt kjent på skolen.
Juli	Tilretteleggingsdag 4. juli Avvikling av 4 uker ferie, uke 28, 29, 30 og 31 (7. juli t.o.m. 1. august).

GODKJENNING AV ÅRSPLAN 2024/2025

Årsplan i Sakshaug barnehage er godkjent i samarbeidsutvalget.

Dato: 21.10.2024

Silje Vang Pedersen

Ingrid Kvalø

Sunde Remmen Gromoll

Ann-Kristin Gromoll

Anne Brit Jørgensen